

แรงจูงใจในการลงทุนและพฤติกรรมการลงทุนที่มีผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ทิฆัมพร จาดสุวรรณ*

ดารณี เอื้อชนะจิต**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุน แรงจูงใจการลงทุนและกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการลงทุนที่ส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นนักลงทุนทั่วไปที่ลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 400 คน และสถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการแจกแจง t-test การวิเคราะห์ One-way ANOVA และการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักลงทุนทั่วไปที่ลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 30-39 ปี มีอาชีพเป็นพนักงานเอกชน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000-35,000 บาท มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด พฤติกรรมการลงทุน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ 1-5 ปี โดยระยะเวลาที่ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แบบลงทุนระยะยาว (9 เดือนขึ้นไป) ตลาดหลักทรัพย์ที่ใช้บริการส่วนใหญ่คือ บล. ไทยพาณิชย์ จำกัด โดยประเภทกลุ่มหลักทรัพย์ที่สนใจมากที่สุดคือตราสารหนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บัญชี Cash Balance Account ในการลงทุน ใช้แหล่งเงินทุนจากเงินออม โดยมูลค่าเงินลงทุนโดยเฉลี่ยแต่ละครั้งต่ำกว่า 30,000 บาท มีนักวิเคราะห์เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ โดยศึกษาข้อมูลจากข่าวสารทางสื่อออนไลน์ ส่วนแรงจูงใจในการลงทุน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีแรงจูงใจการที่ได้รับผลตอบแทนสูงกว่าการลงทุนในรูปแบบอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด และกระบวนการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นักลงทุนส่วนใหญ่จะมองด้านการพิจารณาตัวหลักทรัพย์

*นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

**ที่ปรึกษาหลัก

1. บทนำ

ในยุคปัจจุบันรูปแบบการลงทุนของประชาชนมีความหลากหลายมากขึ้น มีการใช้เครื่องมือทางการเงินหลากหลายประเภท เพื่อให้ผู้ต้องการออมเงินมีทางเลือกในการลงทุนให้ได้รับผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ ซึ่งนอกจากการออมในรูปแบบของเงินฝากที่ออมไว้กับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินต่าง ๆ เพื่อรับผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ยเงินฝากนั้น มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง และไม่สามารถจูงใจผู้ที่มีเงินออมได้ ดังนั้นประชาชนบางส่วนจึงหันไปแสวงหาการลงทุนกับสินทรัพย์ต่าง ๆ เพื่อต้องการผลตอบแทนที่มากขึ้น เช่น การลงทุนในกองทุนรวม หุ้นกู้ ตราสารหนี้พันธบัตรรัฐบาล รวมถึงการลงทุนในหุ้น ซึ่งปัจจุบันการลงทุนในหุ้นได้รับความสนใจและเป็นที่ยอมรับอย่างมากทั้งในวัยเกษียณ วัยทำงาน และวัยเรียนที่มีเงินออมและประสงค์จะบริหารเงินออมของตนให้มีความมั่นคง และมีอิสรภาพทางการเงินในระยะยาวแทนการฝากเงินไว้กับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินต่าง ๆ ที่ได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ยเงินฝากที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง และไม่สามารถจูงใจผู้ที่มีเงินออมได้

การลงทุนในหุ้นจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้ที่มีเงินออมหรือผู้ที่มีความประสงค์จะบริหารเงินออมของตนเอง โดยเฉพาะผู้ที่ต้องการความหลากหลายในการลงทุน ทั้งประเภทของสินค้าที่จะลงทุนและการมีส่วนร่วม เป็นเจ้าของกิจการหรือบริษัทต่าง ๆ ที่มีศักยภาพหรือมีแนวโน้มการเติบโตที่ดีที่ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ ในอัตราที่สูงกว่าและหลากหลายรูปแบบกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับฝากเงินในธนาคาร เช่น ผลตอบแทนจากเงินปันผล หรือกำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์ เป็นต้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการที่จะศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการลงทุนและพฤติกรรมการลงทุนที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจลงทุน เนื่องจากปัจจุบันรูปแบบการลงทุนของประชาชนมีความหลากหลายมากขึ้นมีทางเลือกในการลงทุนมากมาย ตามที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญ โดยนำองค์ความรู้กรอบแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ มาศึกษาแนวคิดที่ขึ้นอยู่กับทัศนคติ แรงจูงใจของผู้ลงทุนและพฤติกรรมการลงทุนนั้นมีผลต่อการตัดสินใจลงทุน มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันและเป็นประโยชน์สำหรับสถาบันการเงินนำไปใช้วางแผนการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อให้เหมาะสมกับผู้ที่จะลงทุน และเป็นประโยชน์สำหรับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในการพัฒนารูปแบบการลงทุนให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ที่มีความสนใจลงทุนต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการลงทุน แรงจูงใจการลงทุนและกระบวนการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญ

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญแตกต่างกัน

2.3 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการลงทุนที่แตกต่างกันส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญแตกต่างกัน

2.4 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการลงทุนที่ส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญ

3. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 พฤติกรรมการลงทุนที่แตกต่างกันส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 แรงจูงใจในการลงทุนส่งผลกระทบต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญ

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 เป็นแนวทางให้กับสถาบันการเงินสำหรับนำไปใช้วางแผนการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อให้เหมาะสมกับผู้ที่ลงทุน ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในการพัฒนารูปแบบการลงทุนให้ตอบสนองต่อความต้องการของนักลงทุน

4.2 ผลการวิจัยนี้คาดว่าจะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่สนใจจะนำไปใช้ในประกอบการตัดสินใจการลงทุนได้

5. ขอบเขตการศึกษา

5.1 ขอบเขตด้านประชากรและตัวอย่าง

ประชากร คือ นักลงทุนทั่วไป

ตัวอย่างที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ คือ นักลงทุนทั่วไปที่ลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของทาร์โรยามาเน่ ที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 ได้จำนวน 400 คน

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาแรงจูงใจและพฤติกรรมการลงทุนที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุน

ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 3 ตัวแปร ได้แก่

1. ตัวแปรด้านปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพอาชีพและรายได้ของนักลงทุนทั่วไป

2. ด้านแรงจูงใจ ได้แก่ การได้รับผลตอบแทนจากการลงทุน เป็นโอกาสในการเพิ่มรายได้ เพื่อความมั่นคงในชีวิต

3. ด้านพฤติกรรมการลงทุน ได้แก่ ระยะเวลาในการลงทุน บริษัทหลักทรัพย์ที่ใช้บริการ การเข้าถึงข้อมูลหลักทรัพย์ จำนวนเงินที่ใช้ลงทุน ที่มาของเงินทุน

ตัวแปรตาม แบ่งเป็น 1 ตัวแปร คือ กระบวนการตัดสินใจลงทุน

5.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ทำการวิจัยรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน 14 สิงหาคม – 20 พฤศจิกายน 2562

6. ระเบียบวิธีวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามในลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพและรายได้

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลพฤติกรรมการลงทุน เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดให้เลือกตอบได้เพียงข้อเดียว (Closed-ended Form)

ส่วนที่ 3 : ข้อมูลแรงจูงใจในการลงทุน โดยใช้เครื่องมือประเภทมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert Scale ซึ่งแบ่งระดับความคิดเห็น ออกเป็น 5 ระดับ จากน้อยไปมาก

ส่วนที่ 4 : ข้อมูลกระบวนการตัดสินใจลงทุน โดยใช้เครื่องมือประเภทมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert Scale ซึ่งแบ่งระดับความคิดเห็น ออกเป็น 5 ระดับ จากน้อยไปมาก

ในการนี้แบบสอบถามใช้เครื่องมือประเภทมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert Scale โดยกำหนดการให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น	
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

7. ผลการศึกษา

ผลการวิจัยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 มีอายุ 30-39 ปี จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 มีสถานภาพโสด จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 78.5 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 64.8 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000-35,000 บาทจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 มีอาชีพพนักงานเอกชน จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 68.8

ผลการวิจัยพฤติกรรมการลงทุน

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการลงทุนส่วนใหญ่ประสบการณ์การลงทุนในหลักทรัพย์ 1-5 ปี จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 50.2 มีระยะเวลาที่ลงทุนในหลักทรัพย์แบบลงทุนระยะยาว (9 เดือนขึ้นไป) จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 75.0 มีบริษัทหลักทรัพย์ที่ใช้บริการในการลงทุนมากที่สุดคือ บล. ไทยพาณิชย์ จำกัด จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 มีประเภทกลุ่มหลักทรัพย์ใดที่สนใจมากที่สุดคือตราพยากร (RESOURC) จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 มีประเภทของบัญชีที่ใช้ในการลงทุนคือบัญชีเงินฝาก (Cash Balance Account) จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 68.3 มีแหล่งที่มาของเงินทุนที่ท่านใช้ในการลงทุน คือเงินออม จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 62.0 มีมูลค่าเงินที่ใช้ในการลงทุนโดยเฉลี่ยแต่ละครั้ง คือต่ำกว่า 30,000 บาท จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 51.7 มีบุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจในการลงทุน คือนักวิเคราะห์ จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 67.8 มีการศึกษาข้อมูลในการตัดสินใจลงทุนจากแหล่งไหนมากที่สุด คือข้อมูลข่าวสารทางสื่อออนไลน์ จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3

ผลการวิจัยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการลงทุน

สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยแรงจูงใจในการลงทุนอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นแยกเป็นรายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ได้รับผลตอบแทนสูงกว่าการลงทุนในรูปแบบอื่น ๆ/กระจายความเสี่ยงอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านเห็นถึงความมอกเงยในการลงทุนเพื่อความมั่นคงในชีวิตและหลังเกษียณ ต่อมาคือได้รับผลตอบแทนในระยะยาว/ได้รับเงินปันผลสม่ำเสมอ และท่านเห็นว่าการลงทุนในหลักทรัพย์เป็นโอกาสในการเพิ่มรายได้/เพื่อเก็งกำไร ตามลำดับ

ผลการวิจัยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการการตัดสินใจลงทุน

สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างรายละเอียดแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

ด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ พบว่า ในภาพรวมเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรกโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รองลงมาคือ ภาวะอุตสาหกรรม และภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศ ตามลำดับ

ด้านสังคมและการเมือง พบว่า ในภาพรวมเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรกโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า นโยบายส่งเสริมการลงทุน รองลงมาคือ ความมีเสถียรภาพทางการเมืองของรัฐบาลไทย และการชุมนุมประท้วงรัฐบาล ตามลำดับ

ด้านการพิจารณาตัวหลักทรัพย์ พบว่า ในภาพรวมเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรกโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า แนวโน้มการเติบโตของอุตสาหกรรม รองลงมาคือ ฐานะทางการเงินและผลกำไรของบริษัท และชาวสื่อและชาวเกี่ยวกับผู้บริหาร ตามลำดับ

ด้านอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้น พบว่า ในภาพรวมเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรกโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า การก่อการร้าย ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ภัยพิบัติรุนแรง ให้ความสำคัญในระดับมาก และโรคระบาด ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกันส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ด้านสังคมและการเมือง ด้านการพิจารณาตัวหลักทรัพย์ และด้านอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ด้านสังคมและการเมือง และด้านการพิจารณาตัวหลักทรัพย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันไม่ส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญด้านอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแตกต่างกันส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญด้านสังคมและการเมือง และด้านการพิจารณาตัวหลักทรัพย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแตกต่างกันไม่ส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และด้านอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ด้านสังคมและการเมือง และด้านการพิจารณาตัวหลักทรัพย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันไม่ส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญด้านอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มตัวอย่างที่มีแหล่งที่มาของเงินทุนแตกต่างกันส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญด้านสังคมและการเมือง ด้านการพิจารณาตัวหลักทรัพย์ และด้านอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีแหล่งที่มาของเงินทุนแตกต่างกันไม่ส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มตัวอย่างที่มีมูลค่าเงินที่ใช้ในการลงทุนแตกต่างกันไม่ส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และด้านอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแตกต่างกันส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญด้านสังคมและการเมือง และด้านการพิจารณาตัวหลักทรัพย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มตัวอย่างที่มีบุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจในการลงทุนแตกต่างกันส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ด้านสังคมและการเมือง ด้านการพิจารณาตัวหลักทรัพย์ และด้านอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มตัวอย่างที่มีแหล่งศึกษาข้อมูลในการตัดสินใจลงทุนแตกต่างกันส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญด้านสังคมและการเมือง ด้านการพิจารณาตัวหลักทรัพย์ และด้านอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีแหล่งศึกษาข้อมูลในการตัดสินใจลงทุนแตกต่างกันไม่ส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 แรงจูงใจในการลงทุนส่งผลกระทบต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญ สถิติที่ใช้การทดสอบ คือ การวิเคราะห์สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยใช้สถิติในการคำนวณ ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิเคราะห์พบว่า แรงจูงใจในการลงทุนส่งผลกระทบต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญ โดยรวมร้อยละ 10.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8. อภิปรายผลการศึกษา

เรื่อง แรงจูงใจในการลงทุนและพฤติกรรมการลงทุนที่มีผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ครั้งนี้มีประเด็นที่สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อกระบวนการการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สรชานานูวัฒน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนหุ้นสามัญในตลาด

หลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของนักลงทุนรายย่อยในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า นักลงทุนที่มีอายุ สถานภาพ และแหล่งที่มาของเงินทุน แตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อหุ้นสามัญ (การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิชญ์ ชัยณรงค์เตชากุล (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ของนักลงทุนทั่วไปในประเทศ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันในด้านเพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันและส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ที่แตกต่างกัน

พบว่านักลงทุนในหุ้นสามัญที่มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกันส่งผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญแตกต่างกัน สถาบันการเงิน(หลักทรัพย์)และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยควรศึกษาพฤติกรรมของนักลงทุนกลุ่มเป้าหมายของตนเองอยู่เสมอ เนื่องจากพฤติกรรมผู้บริโภคนั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลาตามสภาพตลาดและการแข่งขันของคู่แข่ง ซึ่งปัจจัยที่ทำให้ผู้บริโภคเกิดการตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา การศึกษาและสำรวจพฤติกรรมของนักลงทุนกลุ่มเป้าหมายจะทำให้สถาบันการเงิน(หลักทรัพย์) เกิดการได้เปรียบทางการแข่งขันได้ดียิ่งขึ้น ในผลิตภัณฑ์และบริการ ซึ่งการโฆษณาและการตลาดในปัจจุบันจำเป็นต้องเข้าใจพฤติกรรมของผู้บริโภคอย่างถ่องแท้ เนื่องจากมาจากพฤติกรรมของผู้บริโภคมีความซับซ้อนมากขึ้น การที่ประสบความสำเร็จในตลาด คือต้องสามารถตอบสนองในสิ่งที่ผู้บริโภคต้องการ

พฤติกรรมการลงทุนที่แตกต่างกันส่งผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณาภัช พายุเลิศ (2557) ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการลงทุนของพนักงานบริษัทเอกชนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักลงทุนมีการตัดสินใจซื้อหลักทรัพย์โดยได้รับข้อมูลมาจกทางอินเทอร์เน็ต และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประชัย นิระพล (2560) ศึกษาเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมนักลงทุนไทยรายย่อยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักลงทุนมีแหล่งข้อมูลในการตัดสินใจลงทุน ซื้อ-ขายหุ้นนั้น จะเชื่อการคาดการณ์จากนักวิเคราะห์หุ้น

พบว่า นักลงทุนในหุ้นสามัญที่มีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกันส่งผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญแตกต่างกัน สถาบันการเงิน(หลักทรัพย์)และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยควรศึกษาพฤติกรรมของนักลงทุนกลุ่มเป้าหมายของตนเองอยู่เสมอ เนื่องจากพฤติกรรมผู้บริโภคนั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลาตามสภาพตลาดและการแข่งขันของคู่แข่ง ซึ่งปัจจัยที่ทำให้ผู้บริโภคเกิดการตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา การศึกษาและสำรวจพฤติกรรมของนักลงทุนกลุ่มเป้าหมายจะทำให้สถาบันการเงิน(หลักทรัพย์)เกิดการได้เปรียบทางการแข่งขันได้ดียิ่งขึ้น ในผลิตภัณฑ์และบริการ ซึ่งการโฆษณาและการตลาดใน

ปัจจุบันจำเป็นต้องเข้าใจพฤติกรรมของผู้บริโภคอย่างถ่องแท้ เนื่องมาจากพฤติกรรมของผู้บริโภคมีความซับซ้อนมากขึ้น การที่ประสบความสำเร็จในตลาด คือต้องสามารถตอบสนองในสิ่งที่ผู้บริโภคต้องการ

แรงจูงใจในการลงทุนส่งผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพ็ญสุดา ศรีวิชาวร้อย (2554) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของคนวัยทำงาน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักลงทุนมีเหตุผลในการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ด้านความงอกเงยของเงินลงทุนในระดับมากที่สุด สำหรับเหตุผลด้านความงอกเงยของเงินลงทุนที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมาก คือ ได้รับผลตอบแทนสูงกว่าการลงทุนในรูปแบบอื่น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกวรรณ ศรีนวล (2559) ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุน และแรงจูงใจในการลงทุน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการลงทุน พบว่า เป็นโอกาสเพิ่มรายได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

พบว่านักลงทุนในหุ้นสามัญมีแรงจูงใจในการลงทุนเกี่ยวกับได้รับผลตอบแทนสูงกว่าการลงทุนในรูปแบบอื่น ๆ ส่งผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญ สถาบันการเงิน(หลักทรัพย์)และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยควรศึกษาแรงจูงใจของนักลงทุนกลุ่มเป้าหมายของตนเองอยู่เสมอ ควรเล็งเห็นการให้ผลตอบแทนในอัตราส่วนที่สูง เพื่อจูงใจให้นักลงทุนมาลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัท การลงทุนนั้นมีมากมาย แต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มนั้นต่างก็มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน

9. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. แรงจูงใจในการลงทุน จากกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับเรื่อง การได้รับผลตอบแทนสูงกว่าการลงทุนในรูปแบบอื่น ๆ/กระจายความเสี่ยง บริษัทหลักทรัพย์ควรเล็งเห็นการให้ผลตอบแทนในอัตราส่วนที่สูง เพื่อจูงใจให้นักลงทุนมาลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัท
2. ตลาดหลักทรัพย์ฯควรให้ข้อมูลแก่นักลงทุนให้มากขึ้น โดยอาจอาศัยช่องทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นช่องทางที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการเข้าถึงจากนักลงทุน
3. ด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ตลาดหลักทรัพย์สามารถขยายฐานลูกค้าที่เป็นนักลงทุน โดยคาดการณ์จากอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้ ซึ่งจะสร้างสามารถสร้างความได้เปรียบในการพัฒนาเศรษฐกิจผ่านการลงทุน
4. ด้านสังคมและการเมืองภาครัฐสามารถใช้นโยบายส่งเสริมการลงทุนเพื่อกระตุ้นการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ด้านการพิจารณาตัวหลักทรัพย์ กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับแนวโน้มการเติบโตของอุตสาหกรรม มากที่สุด ตลาดหลักทรัพย์จึงควรนำข้อมูลแนวโน้มการเติบโตของกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ มานำเสนออย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย เพื่อเพิ่มกลุ่มนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

6. ด้านอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้น จากกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการก่อการร้าย ตลาดหลักทรัพย์ควรให้ข้อมูลแก่นักลงทุนเมื่ออาจจะเกิดเหตุการณ์ก่อการร้าย เพื่อไม่ให้นักลงทุนเกิดความตื่นตระหนก

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอื่นๆ เช่น การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเฉพาะเจาะจงและมีความหลากหลายมากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยอื่นๆ รวมถึงปัจจัยภายนอกเพิ่มเติม เช่น ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ การรับรู้ข้อมูล สามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับการส่งเสริมการให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการลงทุนในหุ้น และเป็นแนวทางในการให้ความรู้ที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักลงทุนทั่วไปในประเทศได้ดียิ่งขึ้น

3. ควรมีการทำการวิจัยปัจจัยส่วนบุคคลในด้านอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น ระดับการยอมรับความเสี่ยง สัดส่วนเงินออมต่อรายได้ เป็นต้น เพื่อทดสอบว่ามีปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจที่แตกต่างกันหรือไม่

10. กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเฉพาะบุคคลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความอนุเคราะห์อย่างสูงจากจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต ที่กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำตลอดจนวางแผนรวมทั้งได้เสียสละเวลาอันมีค่านับตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจนเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้คำแนะนำช่วยเหลือและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องอันเป็นประโยชน์ในการทำการศึกษาคณะบุคคลในฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในคณะบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ที่ได้อบรมสั่งสอนประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ที่เป็นประโยชน์ยิ่งแก่ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่คณะ บริหารธุรกิจทุกท่านตลอดจนผู้มีส่วนสำเร็จต่อการศึกษาเฉพาะบุคคลนี้ กราบขอบคุณครอบครัวและเพื่อนๆ ที่เป็นกำลังใจในการศึกษาให้ความช่วยเหลือพร้อมคำแนะนำที่มีคุณค่าทำให้ผู้วิจัยสามารถจัดทำการศึกษาเฉพาะบุคคลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี

ท้ายที่สุดนี้คุณงามความดีและประโยชน์ได้อันเกิดจากการศึกษาเฉพาะบุคคลฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวถึงและมีได้กล่าวถึงไว้ ณ ที่นี้ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับแต่เพียงผู้เดียว และขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

บรรณานุกรม

- กนกดล สิริวัฒนชัย. (2557). การตัดสินใจลงทุนในหุ้นของคนรุ่นใหม่ที่มีอายุระหว่าง 18 - 48 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารการเงิน การลงทุน การตลาด และการบริหารธุรกิจ 4(1), 521-543.
- กนกวรรณ ศรีนวล. (2558). การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุน และแรงจูงใจในการลงทุน ที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. สารนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- กุลชลี ไชยนันดา. (2539). กระบวนการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ: ประยูรวงศ์.
- จิรัตน์ สังข์แก้ว. (2544). ฐิติเคราะห์เจาะเรื่องหุ้น (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ
- ณรงค์ จารขจรกุล. (2541). ปัจจัยกำหนดผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ของประเทศ ไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณภาพัช พายุเลิศ. (2557). การศึกษาพฤติกรรมการลงทุนของพนักงานบริษัทเอกชนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วารสารวิจัย มช. (ฉบับบัณฑิตศึกษา) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ : 2 ฉบับที่ : 2 เลขหน้า : 63-73 ปีพ.ศ. : 2557)
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2545). ก้าวแรกสู่การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ส่วนสิ่งพิมพ์ ฝ่ายองค์กร ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2556) ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์ หลักสูตรผู้แนะนำการลงทุนด้านหลักทรัพย์. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ
- ทฤษฎีการลงทุน. (2551). สืบค้นจาก <https://salamanderr.wordpress.com/tag/ทฤษฎีการลงทุน/>.
- ปุระชัย นิระพล. (2560). ศึกษารายละเอียดพฤติกรรมนักลงทุนไทยรายย่อยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสยาม.
- เพชร ชุมทรัพย์. (2544). หลักการลงทุน (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ
- พรพิมพ์ โชคเหรียญสุขชัย. (2553). การศึกษากลุ่มการยอมรับความเสี่ยงที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในกองทุนรวมของนักลงทุนรายย่อยในเขตกรุงเทพมหานคร. งานนิพนธ์

- บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหาร วิทยาลัย
พาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิบูล ทีปะปาล. (2535 : 10). เสรี วงษ์มณฑา. (2543 : 42), แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม
ผู้บริโภค, จาก <http://www.l3nr.org/posts/166516>
- มานะ เงินศรีสุข. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ของนักลงทุนรายย่อยในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารเศรษฐศาสตร์และ
บริหารธุรกิจปริทัศน์ ปีที่ : 14 ฉบับที่ : 1 เลขหน้า : 128-145 ปีพ.ศ. : 2561
- วิบูลย์ จุง. (2550). ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (Maslow's Hierarchical Theory of
Motivation). จ ก <http://www.bloggang.com/mainblog.php?id=wbj& month=07-12-2007&group=29&gblog=3>.
- วิลาสินี ชัยวรรณ. (2548). พฤติกรรมการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของนัก
ลงทุน รายย่อย ณ ห้องค้า จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วีระพันธ์ แก้วรัตน์. (2553). เอกสารประกอบการสอนวิชาการฝึกอบรมและการพัฒนาทรัพยากร
มนุษย์. ลำปาง: มหาวิทยาลัยโยนก.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2538ก). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: วิสิทธ์วัฒนา.
- สุดาดวง เรืองรุจิระ. (2543). หลักการตลาด. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: ยงพลเทรตติ้ง.
- สุโขทัยธรรมธิดาราช, มหาวิทยาลัย. (2548). การจัดการเชิงกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิดาราช.
- สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน. (2548). เครื่องมือเพื่อการวิเคราะห์การลงทุน. กรุงเทพฯ: ตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2549). ความเป็นมาของ
กองทุน รวม. สืบค้นจาก http://www.thaimutualfund.com/AIMC/aimc_about.jsp
- อัญญา ชันธวิทย์. (2546). กลไกของตลาดการเงินในระบบเศรษฐกิจไทย. กรุงเทพฯ
- อัญญา ชันธวิทย์. (2546). การวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการลงทุนในหลักทรัพย์. กรุงเทพฯ
- อัญญา ชันธวิทย์. (2546). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตลาดเงินและตลาดทุน. กรุงเทพฯ
- อภิชาติ พงศ์สุพัฒน์. (2550). การเงินธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: บริษัทโฟมอเนิ่ง จำกัด
- อริวัฒน์ โตสันติกุล และณัฏษ์ กุลิสร์. (2556). แนวโน้มและพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุน
ชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ, 4(2), 1-
17.